

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/10862.**

Benyújtás dátuma: **2020-06-02 21:47**

Parlex azonosító: **1F3922JQ0003**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Dr. Palkovics László, innovációért és technológiáért felelős miniszter**

Törvényjavaslat címe: **Egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról**

A Kormány nevében mellékelten benyújtom az egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról szóló törvényjavaslatot.

2020. évi ..... törvény

egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról

1. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény módosítása

1. §

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) „Hulladékok” című alcíme a következő 30/A. §-sal egészül ki:

„30/A. §

A környezetterhelés megelőzése vagy csökkentése érdekében – figyelemmel a 6. § (1) bekezdése szerinti követelményekre – a Kormány e törvény végrehajtására kiadott rendeletben korlátozhatja vagy megtilthatja azon termék gyártását, forgalomba hozatalát, felhasználását és kereskedelmét, amely jellemzően egyszeri használat után hulladékká válik, vagy ha e termék a környezetet kevésbé terhelő termékkel helyettesíthető.”

2. §

A Kvt. 110. § (7) bekezdése a következő 42. ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg)

„42. a 30/A. § alapján korlátozás és tilalom alá sorolható termékek körét, valamint az e termékek gyártását, forgalomba hozatalát, felhasználását és kereskedelmét korlátozó vagy tiltó részletes szabályokat.”

3. §

A Kvt. a következő 112/A. §-sal egészül ki:

„112/A. §

A 30/A. §

a) a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/720 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek és

b) az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”

2. A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény módosítása

4. §

(1) A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Ktdt.) 2. §-a a következő 5a. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„5a. biológiailag lebomló műanyag: olyan műanyag, amely fizikai és biológiai bomlásra képes úgy, hogy végül széndioxiddá (CO₂), biomasszává és vízzé bomljon le, és amely a csomagolásra vonatkozó európai szabványokkal összhangban komposztálás és anaerob lebontás útján hasznosítható;”

(2) A Ktdt. 2. § 6. pont b) pont bb) és bc) alpontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E törvény alkalmazásában:

csekély mennyiségű kibocsátó: a tárgyévben csomagolószertermékkör esetén)

„bb) 300 kg – műanyag hordtasak nélkül számított – műanyagot,

bc) 75 kg műanyag hordtasakot,”

[azonban a bb)-bg) alpontok esetén mindösszesen legfeljebb 1000 kg csomagolószert, meg nem haladó tömegű termékdíjköteles terméket – kizárólag végfelhasználó vevő részére – belföldi forgalomba hozó, saját célra felhasználó, vagy készletre vevő kötelezett;]

(3) A Ktdt. 2. §-a a következő 22. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„22. könnyű műanyag hordtasak: olyan műanyag hordtasak, amelynek falvastagsága 50 mikronnál kevesebb;”

(4) A Ktdt. 2. §-a a következő 24a. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„24a. műanyag: a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikk 5. pontja értelmében vett polimer, amelyhez esetleg adalékanyagokat vagy egyéb anyagokat is adtak és amely alkalmas a műanyag hordtasakok fő szerkezeti alkotóelemeként való felhasználásra, beleértve a biológiailag lebomló műanyagokat is;”

(5) A Ktdt. 2. § 25. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„25. műanyag hordtasak: olyan, műanyagból készült, fogófüllel ellátott vagy fogófül nélküli, hordtasak, amelyet az áruk vagy termékek értékesítési pontján biztosítanak a fogyasztók részére, a hajlékonyfalú műanyag hűtőtáska vagy hűtőtáska kivételével;”

(6) A Ktdt. 2. §-a a következő 25b. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„25b. nagyon könnyű műanyag hordtasak: olyan műanyag hordtasak, amelynek falvastagsága 15 mikronnál kevesebb, és amelynek felhasználása higiéniai célokat szolgál, vagy amelyet

ömlesztett élelmiszerek elsődleges csomagolására használnak azokban az esetekben, amikor az segít megelőzni az élelmiszerpazarlást;”

5. §

A Ktdt. a következő 30/A. alcímmel egészül ki:

„30/A. Európai Unió jogának való megfelelés

40/H. §

Ez a törvény a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i 2015/720 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”

6. §

(1) A Ktdt. 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

(2) A Ktdt. 3. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

7. §

Hatályát veszti a Ktdt. 3. § (9) bekezdés e) pontja.

8. §

Ez a törvény 2021. július 1-jén lép hatályba.

9. §

(1) Ez a törvény a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i 2015/720 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2) A törvény tervezetének a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikk (1) bekezdése szerinti bejelentése megtörtént.

1. A Ktdt. 2. melléklet b) pontja helyébe a következő pont lép:

(Az egyes termékdíjköteles termékek termékdíjtételei)

„b) Csomagolószer

	A	B
1.	Anyagáram	Termékdíjtétel (Ft/kg)
2.	Műanyag (a műanyag hordtasak kivételével)	57
3.	Műanyag hordtasak a biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak kivételével	1900
4.	Biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak	500
5.	Társított (kivéve társított rétegzett italkarton)	57
6.	Társított rétegzett italkarton	19
7.	Fém (a fém ital-csomagolószer kivételével)	19
8.	Fém ital-csomagolószer	57
9.	Papír	19
10.	Fa, természetes alapú anyag	19
11.	Üveg	19
12.	Egyéb	57

”

1. A Ktdt. 3. melléklet 1. pont b) alpontja helyébe a következő pont lép:

(A q_f és $q_{\text{áhk}}^{\text{sz}}$ értékeket az alábbi táblázat tartalmazza:)

„b) Csomagolószer

	A	B	C
1.	Anyagáram	q_f felső hasznosítási arány	$q_{\text{áhk}}^{\text{sz}}$ állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet országos átlagos teljesítési hányad
2.	Műanyag (a műanyag hordtasak kivételével)	0,65	0,25
3.	Műanyag hordtasak a biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak kivételével	0,65	0,15
4.	Biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak	0,65	0,15
5.	Társított (kivéve társított rétegzett italkarton)	0,65	0,40
6.	Társított rétegzett italkarton	0,65	0,20
7.	Fém (a fém ital-csomagolószer kivételével)	0,65	0,60
8.	Papír	0,65	0,65
9.	Fa, természetes alapú anyag	0,65	0,15
10.	Üveg	0,65	0,60
11.	Egyéb	0,65	0,25
12.	Fém ital-csomagolószer	0,17	0,17

„

2. A Ktdt. 3. melléklet 3. pont b) alpontja helyébe a következő pont lép:

(Fajlagos rendszerirányítási alapköltség)

„b) Csomagolószer

	A	B
1.	Anyagáram	Fajlagos rendszerirányítási alapköltség (Ft/kg)

2.	Műanyag (a műanyag hordtasak kivételével)	34
3.	Műanyag hordtasak a biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak kivételével	1300
4.	Biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak	342
5.	Társított (kivéve társított rétegzett italkarton)	34
6.	Társított rétegzett italkarton	12
7.	Fém (a fém ital-csomagolószerszám kivételével)	12
8.	Fém ital-csomagolószerszám	34
9.	Papír	11,5
10.	Fa, természetes alapú anyag	14
11.	Üveg	12
12.	Egyéb	34

”

3. A Ktdt. 3. melléklet 4. pont b) alpontja helyébe a következő pont lép:

(Externális költség)

„b) Csomagolószerszám

	A	B
1.	Anyagáram	Fajlagos externális alapköltség (Ft/kg)
2.	Műanyag (a műanyag hordtasak kivételével)	24
3.	Műanyag hordtasak a biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak kivételével	774
4.	Biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak	204
5.	Társított (kivéve társított rétegzett italkarton)	24
6.	Társított rétegzett italkarton	7
7.	Fém (a fém ital-csomagolószerszám kivételével)	8
8.	Fém ital-csomagolószerszám	24
9.	Papír	4
10.	Fa, természetes alapú anyag	4
11.	Üveg	6
12.	Egyéb	24

”

4. A Ktdt. 3. melléklet 5. pont b) alpontja helyébe a következő pont lép:

(Kezelési költség)

„b) Csomagolószer

	A	B
1.	Anyagáram	Fajlagos kezelési alapköltség (Ft/kg)
2.	Műanyag (a műanyag hordtasak kivételével)	30
3.	Műanyag hordtasak a biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak kivételével	30
4.	Biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasak	8
5.	Társított (kivéve társított rétegzett italkarton)	30
6.	Társított rétegzett italkarton	10
7.	Fém (a fém ital-csomagolószer kivételével)	10
8.	Fém ital-csomagolószer	30
9.	Papír	5
10.	Fa, természetes alapú anyag	10
11.	Üveg	10
12.	Egyéb	30

”

Általános indokolás

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény módosítása azért indokolt, mert a Kormány – összhangban az Európai Unió célkitűzéseivel – felismerte, hogy a műanyag termékekből és különösen az egyszer használatos műanyag termékekből képződő hulladék mennyiségének csökkentése érdekében mielőbbi intézkedések megtétele szükséges. Erre tekintettel szükséges az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: SUP irányelv) átültetése, valamint az irányelvi kötelezettségek mellett további olyan, egyszer használatos műanyag termékek forgalomba hozatalának korlátozása, amelyek környezetromboló hatására a Kormány már a Klíma- és Természetvédelmi Akciótervben is felhívta a figyelmet.

A SUP irányelv 5. cikke „A forgalomba hozatalra vonatkozó korlátozások” alcím alatt akként rendelkezik, hogy „A tagállamok megtiltják a melléklet B. részében felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek és az oxidatív úton lebomló műanyagból készült termékek forgalomba hozatalát.”

A SUP irányelv B. Részében az alábbi termékek kerülnek felsorolásra:

1. Fültisztító pálcikák, a 90/385/EGK tanácsi irányelv (1) vagy a 93/42/EGK tanácsi irányelv (2) hatálya alá tartozó pálcikák kivételével;
2. Evőeszközök (villák, kések, kanalak, evőpálcikák);
3. Tányérok;
4. Szívósálak, a 90/385/EGK irányelv vagy a 93/42/EGK irányelv hatálya alá tartozó szívósálak kivételével;
5. Italkeverő pálcikák;
6. Léggömbökhöz – kivéve az ipari vagy más foglalkozásszerű felhasználásra szánt ballonokat, valamint a fogyasztók számára nem értékesített alkalmazásokat – rögzítendő és azokat tartó pálcák, beleértve a léggömböt a pálcához rögzítő szerkezetet;
7. Expandált polisztirolból készült ételtároló edények, azaz ételtartók, például dobozok tetővel

vagy anélkül, amelyek olyan ételek tárolására szolgálnak, amelyek:

a) azonnal fogyaszthatók helyben vagy elvitelre,

b) fogyasztása általában az edényből történik, valamint

c) készételként fogyaszthatók, azaz további elkészítést, például főzést, forralást vagy melegítést nem igényelnek,

beleértve például a gyorsételekhez vagy egyéb készételekhez használt ételtároló edényeket, kivéve az italtárolókat, tányérokat és tasakokat, valamint az ételt tartalmazó csomagolásokat;

8. Expandált polisztirolból készült italtárolók, beleértve a kupakjukat és a fedelüket is;

9. Expandált polisztirolból készült italtartó poharak, beleértve azok tetejét és fedelét is.

A hivatkozott irányelv 17. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az 5. cikknek 2021. július 3-tól megfeleljenek.

Emellett az Európai Parlament és a Tanács 2015. április 29-i 2015/720 irányelve szól a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról. Ez az irányelv meghatározza a műanyag hordtasakok fajtáit, a tagállamok által elérendő célokat és a lehetséges intézkedések körét is. A 94/62/EK irányelv kiegészülő 3. cikke szerint a műanyag hordtasak olyan, műanyagból készült, fogófüllel ellátott vagy fogófül nélküli hordtasak, amelyet az áruk vagy termékek értékesítési pontján biztosítanak a fogyasztók részére, a könnyű műanyag hordtasak ezzel szemben olyan műanyag hordtasak, amelynek falvastagsága 50 mikronnál kevesebb, míg a nagyon könnyű műanyag hordtasak olyan műanyag hordtasak, amelynek falvastagsága 15 mikronnál kevesebb, és amelynek felhasználása higiéniai célokat szolgál, vagy amelyet ömlesztett élelmiszerek elsődleges csomagolására használnak azokban az esetekben, amikor az segít megelőzni az élelmiszerpazarlást.

A hivatkozott irányelv 4. cikk (10) bekezdése azt is előírja, hogy a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk annak érdekében, hogy a könnyű műanyag hordtasakoknak a területükön történő felhasználásában tartós csökkenést érjenek el. Az irányelv ezzel összefüggésben különböző eszközöket biztosít a tagállamok számára és akként rendelkezik, hogy ezek az intézkedések magukban foglalhatják nemzeti felhasználás-csökkentési célok alkalmazását, gazdasági eszközök és forgalombahozatali korlátozások fenntartását vagy bevezetését, amennyiben ezek a korlátozások arányosak és megkülönböztetéstől mentesek. Ezek az intézkedések változóak lehetnek a könnyű műanyag hordtasakok hasznosítása és ártalmatlanítása által gyakorolt környezeti hatástól, komposztálási tulajdonságaiktól, tartósságuktól vagy sajátos rendeltetési céljuktól függően.

A tagállamok által hozott intézkedéseknek ki kell terjedniük ugyanakkor a következők közül az egyikre vagy mindkettőre: a) olyan intézkedések elfogadása, amelyek biztosítják, hogy 2019. december 31-ig az egy főre jutó éves felhasználási szint ne haladja meg a 90 könnyű műanyag hordtasakot, és 2025. december 31-ig a 40 könnyű műanyag hordtasakot, vagy az ezekkel egyenértékű, súlyban meghatározott célértéket. A nagyon könnyű műanyag hordtasakokat ki lehet zárni a nemzeti felhasználási célkitűzések hatálya alól; b) olyan intézkedések elfogadása, amelyekkel biztosítható, hogy 2018. december 31-ig az áruk vagy termékek értékesítési pontjain könnyű műanyag hordtasakokat ne bocsássonak díjmentesen rendelkezésre, kivéve, ha ezzel azonos hatékonyságú eszközöket alkalmaznak. A nagyon könnyű műanyag hordtasakokat ki lehet zárni ezen eszközök hatálya alól.

Az irányelvi felhatalmazás alapján áttekintésre kerültek a hazai műanyag hordtasakokkal kapcsolatos lakossági szokások, a műanyagipar vonatkozó szegmensének javaslatai és a műanyagipari érdekképviselők álláspontja is. Ez alapján a törvényjavaslat és az ahhoz kapcsolódó kormányrendeleti szabályok a műanyag hordtasakok vonatkozásában differenciált szabályozásra tesznek javaslatot: egyrészt az irányelvi felhatalmazás alapján - döntően az élelmiszerpazarlás megelőzése, a tőkehús, nedves áru, belsőségek biztonságos csomagolása, vagyis élelmiszerbiztonsági előírásokra figyelemmel – nem határoz meg forgalomba hozatali korlátozást a nagyon könnyű műanyag hordtasakok vonatkozásában.

Megtiltja ugyanakkor azoknak a könnyű – azaz 50 mikron falvastagság alatti – hordtasakoknak a forgalomba hozatalát, amelyek egyszer használatosak, jelentős mennyiség fogy belőlük minden évben, de létezik helyettük más, többször használható vagy újrahasznosítható termék. Ez alól a tilalom alól kivételt képeznek a biológiailag lebomló hordtasakok, hiszen a hivatkozott irányelv 8a. cikke külön rendelkezik a biológiailag lebomló és komposztálható műanyag hordtasakokra vonatkozó különös intézkedésekről és az azokhoz kapcsolódó címkékre vagy jelölésekre vonatkozó előírásokról, annak biztosítása érdekében, hogy a biológiailag lebomló és komposztálható műanyag hordtasakokat Uniószerre elismerjék, valamint hogy a fogyasztók helytálló tájékoztatásban részesüljenek az ilyen termékek komposztálási tulajdonságairól.

Ahogy az irányelvi rendelkezésekből is látható, a tagállamok számos eszközzel érhetik el a műanyag hordtasakok számának a csökkenését. Annak érdekében, hogy a műanyag hordtasakok használatára csak indokolt esetben, takarékos módon kerüljön sor, a törvényjavaslat termékdíj előírását vagy mértékének megemelését veti fel: a 15 mikron alatti falvastagságú műanyag hordtasakok esetében ennek megfelelően a legmagasabb, 1 900 Ft/kg termékdíjtétel alkalmazását teszi szükségessé, a biológiailag lebomló termékek kivételével. A biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasakok vonatkozásában minden falvastagság esetében 500 Ft/kg termékdíj kerül megállapításra.

A termékdíj szabályozás szerinti műanyag bevásárló-reklámtáska fogalom átalakítása és a biológiailag lebomló műanyag hordtasakra vonatkozó díjtétel megállapítása szükségessé teszi a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Ktdt.)

módosítását.

Részletes indokolás

1-2. §

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényt módosító rendelkezés a műanyagokból és különösen az egyszer használatos műanyagokból keletkező hulladék mennyiségének csökkentése érdekében szükséges. A SUP irányelv átültetésével párhuzamosan a SUP irányelvvel nem érintett további, egyes egyszer használatos műanyag termékek forgalomba hozatalának korlátozása is indokolt.

3. §

Jogharmonizációs záradék.

4. §

A rendelkezés a Ktdt. műanyag bevásárló-reklámtáskák fogalmát tartalmazó rendelkezéseket összhangba hozza a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/720 európai parlamenti és tanácsi irányelv, továbbá a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 442/1012. (XII. 29.) kormányrendelet szerinti műanyag hordtasakokra vonatkozó fogalmakkal. Emellett bevezetésre kerül a biológiailag lebomló műanyag fogalma is.

5. §

Jogharmonizációs záradék.

6. §

A műanyag bevásárló-reklámtáska fogalom kivezetése és a műanyag hordtasak definíció megalkotása, továbbá a biológiailag lebomló műanyag hordtasakra vonatkozó új díjtétel megállapítása miatt szükséges a Ktdt. 2. és 3. mellékletének módosítása.

7. §

A biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasakra vonatkozó termékdíj tétel megállapítása miatt okafogyottá válik a teljes egészében megújuló forrásból származó és biológiai úton lebomló műanyagból készült termékek termékdíj kedvezményének fenntartása.

8. §

Hatályba léptető rendelkezés.

9. §

Jogharmonizációs záradék.